

- ชื่อเรื่อง : ผลของเมล็ดพืชน้ำมันต่อปริมาณการกินได้ อัตราการเจริญเติบโต ปริมาณของกรดไขมันที่ระเหยได้ ปริมาณแก๊ซมีเทน ชนิดของจุลินทรีย์ในกระเพาะหมักและชนิดของกรดไขมันในโคเนื้อ
- ผู้วิจัย : วันทนีย์ พลวิเศษ¹ เกลิมพล เชื้อกลาง² ทรงศักดิ์ จำปาเวระดี¹ นพดล สมผล¹ ไกรจักร แก้วพรม¹ และพงศ์เทพ มินอก¹
- หน่วยงาน/คณะ : ¹สาขาสัตวศาสตร์ คณะเทคโนโลยีการเกษตร มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม อำเภอเมือง จังหวัด มหาสารคาม
²คณะทรัพยากรธรรมชาติ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน วิทยาเขต สกลนคร ต. แร่ อ. พังโคน จ. สกลนคร
³สาขาสัตวศาสตร์ คณะสัตวแพทยศาสตร์และสัตวศาสตร์ มหาวิทยาลัย มหาสารคาม อำเภอเมือง จังหวัด มหาสารคาม

ปีที่ได้รับทุน : พ.ศ. 2550

ปีที่แล้วเสร็จ : พ.ศ. 2552

บทคัดย่อ

การวิจัยผลของเมล็ดฝ้ายและเมล็ดทานตะวันและระดับไขมัน ร่วมกับฟางหมักยูเรีย 5 เปอร์เซ็นต์ ต่อปริมาณการกินได้ กระบวนการหมักในกระเพาะหมัก และค่าเมแทบอลิท์ในกระแสเลือด ใช้โคลูกผสมพันธุ์พื้นเมืองจำนวน 4 ตัว น้ำหนักตัวเฉลี่ย 175 ± 14.15 กิโลกรัม มีการจัดทริทเมนต์แบบ 2×2 แฟคตอเรียล ใน 4×4 ลาตินสแควร์ บังคับที่ศึกษามี 2 บังคับคือ ชนิดของเมล็ดพืชน้ำมัน 2 ชนิด (เมล็ดฝ้ายและเมล็ดทานตะวัน) และระดับไขมัน (3 และ 6 เปอร์เซ็นต์) ให้อาหารโคในอัตราส่วนอาหารหยาบและอาหารข้นอย่างละ 1 เปอร์เซ็นต์ของน้ำหนักตัว ผลการศึกษา พบว่าอิทธิพลของชนิดเมล็ดพืชน้ำมันและระดับไขมัน และอิทธิพลร่วมของแต่ละปัจจัยไม่มีผลต่อปริมาณการกินได้ของอาหารทั้งหมด (กก./วัน) ความเป็นกรด-ด่าง ความเข้มข้นของแอมโมเนีย-ไนโตรเจน ผลผลิตสุดท้ายที่ได้จากกระบวนการหมักในกระเพาะหมัก ความสามารถในการย่อยได้ของโภชนะ จำนวนประชากรแบคทีเรีย ผลของ low density lipoprotein (LDL) และ triglyceride ($P>0.05$) ส่วนค่า high density lipoprotein (HDL) ในโคที่ได้รับ 6 เปอร์เซ็นต์ไขมันจากเมล็ดฝ้าย (114.00 mg/dl) สูงกว่า 6 เปอร์เซ็นต์ไขมันจากเมล็ดทานตะวัน (94.25 mg/dl) และต่ำสุดในโคที่ได้รับ 3 เปอร์เซ็นต์ไขมันจากเมล็ดทานตะวัน (53.92 mg/dl) ($P<0.05$) ส่วนระดับ

TITLE : *Effect of oil seeds on feed intake, growth rate, volatile fatty acid, methane production and kind of microorganisms in rumen and fatty acid profiles in beef.*

RESEARCHER : *Wantanee Polviset¹, Chalermpon Yuangklang², Songsak Chumpawadee³, Kraijak Kaewprom¹, Noppadon Sompho¹ and Pongthep Meenork¹.*

FACULTY : ¹ *Division of Animal science Faculty of Agricultural and Technology Rajabhat Mahasarakham University.*
² *Faculty of Natural Resources Rajamangala University of Technology ISAN Sakon Nakorn Campus.*
³ *Division of Animal science, Faculty of Veterinary Medicine & Animal Science Mahasarakham University.*

ACADEMIC YEAR : 2007

ACADEMIC YEAR : 2009

ABSTRACT

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

Four crossbred rumen-fistulated Thai native cattle were used to evaluate the effects of oilseed sources and levels of fat on feed intake, ruminal fermentation and metabolize in blood. Cattle with average liveweight 175 ± 14.15 kg were randomly assigned according to a 2 x 2 factorial in 4 x 4 latin square design to received four dietary treatments. Two factors consisted of oilseed sources (whole cottonseed and sunflower seed) and levels of fat (3 and 6 %fat). All cattle were offered concentrate (1% BW) and 5% urea treated rice straw (1% BW) as roughage source. The results revealed that oilseed sources, level of fat and interaction effects were not significant different for total dry matter intake (kg/d), pH, rumen-ammonia nitrogen, volatile fatty acids, apparent digestibility of nutriment, population of bacteria, low density lipoprotein and triglyceride ($P>0.05$). High density lipoprotein in cows fed 6% fat in whole cottonseed (114.00 mg/dl) was higher than in cows fed 6% fat in sunflower seed (94.25 mg/dl) and the lowest in cows fed 3% fat in sunflower seed (53.92 mg/dl) ($P<0.05$). Level of cholesterol was the lowest in 3% cows fed fat

in sunflower seed (147.67 mg/dl) and the highest ($P<0.05$) in cows fed 6% fat in whole cottonseed (185.35 mg/dl).

Results of the research were as follows can be made that using 3% fat in sunflower seed with 5% urea treated rice straw as roughage source resulted in suitable on rumen ecology and the lowest level of cholesterol in blood.

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY